

Joi, 13 martie 2014

P7_TA(2014)0240

Aspectele legate de ocuparea forței de muncă și aspectele sociale ale rolului și activității troicii

Rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2014 referitoare la aspectele legate de ocuparea forței de muncă și la aspectele sociale ale rolului și activității troicii (BCE, Comisia și FMI) în țările din zona euro care participă la program (2014/2007(INI))

(2017/C 378/22)

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 9, 151, 152 și 153,
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special titlul IV (Solidaritatea),
- având în vedere Carta socială europeană, în special articolul 30 referitor la dreptul la protecție împotriva sărăciei și a excluderii sociale,
- având în vedere audierea publică organizată de Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale la 9 ianuarie 2014 cu privire la „aspectele legate de ocuparea forței de muncă și cele sociale ale rolului și activității troicii în țările din zona euro care participă la program”,
- având în vedere cele patru proiecte de note de politică care conțin evaluări ale aspectelor și dificultăților sociale și în materie de ocupare a forței de muncă din Grecia, Portugalia, Irlanda și Cipru, elaborate în ianuarie 2014 de Unitatea de asistență pentru guvernarea economică din cadrul DG IPOL;
- având în vedere dialogul economic și schimbul de opinii cu ministrul de finanțe și cu ministrul muncii, securității sociale și al protecției sociale din Grecia, organizate în comun de comisiile EMPL și ECON la 13 noiembrie 2012;
- având în vedere cele cinci decizii din 22 aprilie 2013 ale Comitetului european pentru drepturile sociale din cadrul Consiliului Europei referitoare la regimurile de pensii din Grecia ⁽¹⁾,
- având în vedere cel de-al 365-lea raport al Comitetului pentru libertatea sindicală din cadrul Organizației Internaționale a Muncii (OIM);
- având în vedere Rezoluția sa din 8 octombrie 2013 referitoare la constrângerile bugetare cu care se confruntă autoritățile regionale și locale în materie de cheltuieli din fondurile structurale UE în statele membre ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 4 iulie 2013 referitoare la impactul crizei asupra accesului grupurilor vulnerabile la îngrijire ⁽³⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 11 iunie 2013 referitoare la locuințele sociale din Uniunea Europeană ⁽⁴⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 februarie 2012 privind ocuparea forței de muncă și aspecte sociale în Analiza anuală a creșterii pentru 2012 ⁽⁵⁾,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2013 intitulată „Analiza anuală a creșterii pentru 2014” (COM(2013)0800) și Proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă anexat la aceasta,
- având în vedere Rezoluția sa din 23 octombrie 2013 referitoare la semestrul european pentru coordonarea politicilor economice: punerea în aplicare a priorităților pentru 2013 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ http://www.coe.int/T/DGHL/Monitoring/SocialCharter/NewsCOEPortal/CC76-80Merits_en.asp

⁽²⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0401.

⁽³⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0328.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0246.

⁽⁵⁾ JO C 249 E, 30.8.2013, p. 4.

⁽⁶⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0447.

Joi, 13 martie 2014

- având în vedere comunicarea Comisiei din 2 octombrie 2013 intitulată „Consolidarea dimensiunii sociale a Uniunii economice și monetare” (COM(2013)0690),
- având în vedere întrebarea O-000122/2013 – B7-0524/2013 adresată Comisiei și rezoluția conexă a Parlamentului din 21 noiembrie 2013 referitoare la Comunicarea Comisiei intitulată „Consolidarea dimensiunii sociale a uniunii economice și monetare” ⁽¹⁾,
- având în vedere avizul Comisiei EMPL cu privire la Rezoluția sa din 20 noiembrie 2012 privind raportul președinților Consiliului European, Comisiei Europene, Băncii Centrale Europene și Eurogrupului intitulat: „Către o veritabilă uniune economică și monetară” ⁽²⁾,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 16 decembrie 2010 intitulată „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziunea socială și teritorială” (COM(2010)0758), precum și Rezoluția sa din 15 noiembrie 2011 referitoare la aceasta ⁽³⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 20 noiembrie 2012 privind Pactul referitor la investițiile sociale – ca răspuns la criză ⁽⁴⁾,
- având în vedere raportul fundației Eurofound din 12 decembrie 2013 intitulat „Relațiile industriale și condițiile de muncă în Europa în 2012”,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 20 februarie 2013 intitulată „Către investiții sociale pentru promovarea creșterii și coeziunii – inclusiv implementarea Fondului social european pentru perioada 2014-2020” (COM(2013)0083),
- având în vedere întrebarea O-000057/2013 – B7-0207/2013 adresată Comisiei și rezoluția conexă a Parlamentului din 12 iunie 2013 referitoare la Comunicarea Comisiei intitulată „Către investiții sociale pentru promovarea creșterii și coeziunii – inclusiv implementarea Fondului social european pentru perioada 2014-2020” ⁽⁵⁾,
- având în vedere cel de al patrulea raport de monitorizare privind Strategia Europa 2020 întocmit de Comitetul Regiunilor în octombrie 2020,
- având în vedere documentul de lucru nr. 49 al OIM din 30 aprilie 2013 intitulat „Impactul crizei din zona euro asupra parteneriatului social din Irlanda: o analiză din punctul de vedere al politicii economice”,
- având în vedere documentul de lucru nr. 38 al OIM din 8 martie 2012 intitulat „Dialogul social și negocierile colective în perioadele de criză: cazul Greciei”,
- având în vedere raportul OIM din 30 octombrie 2013 intitulat „Combaterea crizei locurilor de muncă din Portugalia”,
- având în vedere raportul Bruegel din 17 iunie 2013 intitulat „Asistența acordată de UE și FMI țărilor din zona euro: o primă evaluare” (Bruegel Blueprint 19),
- având în vedere comunicatele de presă ale Eurostat din 12 februarie 2010 (22/2010) și din 29 noiembrie 2013 (179/2013) privind euroindicatorii,

⁽¹⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0515.

⁽²⁾ Texte adoptate, P7_TA(2012)0430.

⁽³⁾ JO C 153 E, 31.5.2013, p. 57.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P7_TA(2012)0419.

⁽⁵⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0266.

Joi, 13 martie 2014

- având în vedere documentul de politică economică nr. 1 al OCDE din 12 aprilie 2012 intitulat „Consolidarea bugetară: În ce măsură, în ce termeni și prin ce mijloace? – Raport privind perspectivele economice”,
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020 – O strategie pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” (COM(2010)2020),
 - având în vedere documentul de lucru al Institutului European al Sindicatelor (ETUI) din mai 2013 intitulat „Criza din zona euro și impactul acesteia asupra politicilor sociale de la nivel național și european”,
 - având în vedere raportul Comisiei din iunie 2013 intitulat „Evoluțiile înregistrate pe piața forței de muncă din Europa în 2013” (*Labour Market Developments in Europe 2013*, European Economy series 6/2013),
 - având în vedere documentul publicat de Caritas Europa în februarie 2013 intitulat „Impactul crizei europene: un studiu al impactului produs de criză și austeritate asupra cetățenilor, cu o atenție deosebită acordată Greciei, Irlandei, Italiei, Portugaliei și Spaniei”,
 - având în vedere documentul informativ de politică al Oxfam din septembrie 2013 intitulat „O poveste de avertizare: adevăratul preț al austerității și inegalității din Europa”,
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (A7-0135/2014),
- A. întrucât criza economică și financiară fără precedent care a scos la iveală fragilitatea finanțelor publice din unele state membre și măsurile din cadrul programelor de ajustare economică adoptate ca răspuns la situația suferită de Grecia (mai 2010 și martie 2012), Irlanda (decembrie 2010), Portugalia (mai 2011) și Cipru (iunie 2013) au avut un impact direct și indirect asupra nivelurilor de ocupare a forței de muncă și asupra condițiilor de trai ale multor persoane; întrucât, deși au fost semnate în mod oficial de către Comisie, toate programele au fost concepute, iar condițiile lor au fost stabilite în comun de către FMI, Eurogrup, Banca Centrală Europeană (BCE), Comisie și statele membre care urmau să beneficieze de asistență;
- B. întrucât, odată garantată sustenabilitatea economică și bugetară a celor patru țări, eforturile ar trebui să se axeze pe aspectele sociale, acordându-se o atenție deosebită creării de locuri de muncă;
- C. întrucât articolul 9 din TFUE prevede că „În definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale, Uniunea ține seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane”;
- D. întrucât articolul 151 din TFUE prevede că măsurile luate de UE și statele sale membre trebuie să fie conforme cu drepturile sociale fundamentale prevăzute în Carta socială europeană din 1961 și în Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor din 1989 în vederea îmbunătățirii, printre altele, a dialogului social; întrucât articolul 152 din TFUE prevede că „Uniunea recunoaște și promovează rolul partenerilor sociali la nivelul său, ținând seama de diversitatea sistemelor naționale. Aceasta facilitează dialogul dintre aceștia, respectându-le autonomia”;
- E. întrucât, conform articolului 36 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, „Uniunea recunoaște și respectă accesul la serviciile de interes economic general, astfel cum se prevede în legislațiile și practicile naționale, în conformitate cu tratatele, în scopul promovării coeziunii sociale și teritoriale a Uniunii”; întrucât articolul 14 din TFUE prevede că, „având în vedere locul ocupat de serviciile de interes economic general în cadrul valorilor comune ale Uniunii, precum și rolul pe care îl au acestea în promovarea coeziunii sociale și teritoriale a Uniunii, Uniunea și statele membre, fiecare în limita competențelor care le revin și în limita domeniului de aplicare a tratatelor, asigură funcționarea serviciilor respective pe baza principiilor și în condiții, în special economice și financiare, care să le permită îndeplinirea misiunilor lor”; întrucât articolul 345 din TFUE prevede că „tratatele nu aduc atingere regimului proprietății în statele membre”; întrucât Protocolul nr. 26 privind serviciile de interes general prevede valorile comune ale Uniunii în privința serviciilor de interes economic general;

Joi, 13 martie 2014

- F. întrucât articolul 6 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că „Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, (...) care are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor,” și întrucât alineatele (2) și (3) de la același articol prevăd aderarea la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și stipulează că aceste drepturi constituie principiile generale ale dreptului Uniunii;
- G. întrucât Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede, printre altele, dreptul de negociere și de acțiune colectivă (articolul 28), protecția în cazul concedierii nejustificate (articolul 30), condiții de muncă corecte și echitabile (articolul 31), recunoașterea și respectarea dreptului de acces la prestațiile de securitate socială și la serviciile sociale și, pentru a combate marginalizarea socială și sărăcia, dreptul la o viață demnă pentru toți cei care nu dispun de resurse suficiente (articolul 34), dreptul de acces la asistența medicală preventivă și dreptul de a beneficia de îngrijiri medicale (articolul 35), precum și recunoașterea și respectarea dreptului de acces la serviciile de interes economic general (articolul 36);
- H. întrucât Strategia Europa 2020 propusă de Comisie la 3 martie 2010 și aprobată de Consiliul European la 17 iunie 2010 conține următoarele obiective care fac parte din cele cinci obiective principale care trebuie atinse până în 2020: 75 % dintre bărbați și femei cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani să fie angajați, să se reducă rata de abandon școlar sub 10 %, cel puțin 40 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani să finalizeze un ciclu de învățământ superior sau echivalent și să se reducă nivelul de sărăcie prin scoaterea a cel puțin 20 de milioane de persoane din rândul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială;
- I. întrucât, potrivit Buletinului trimestrial al Comisiei din octombrie 2013 intitulat „Ocuparea forței de muncă și situația socială din UE”, scăderea puternică a PIB-ului în Grecia, în Portugalia și în Irlanda s-a tradus, în principal, printr-o reducere a gradului de ocupare a forței de muncă;
- J. întrucât, în rezoluția sa din 21 noiembrie 2013, Parlamentul a salutat Comunicarea Comisiei din 2 octombrie 2013 intitulată „Consolidarea dimensiunii sociale a uniunii economice și monetare” și propunerea acesteia de a se institui un tablou de bord cu principalii indicatori în materie de ocupare a forței de muncă și sociali, care să completeze procedura privind dezechilibrele macroeconomice (PDM) și raportul comun privind ocuparea forței de muncă (RCOFM); subliniază faptul că acești indicatori trebuie să fie suficienți pentru a reflecta în mod cuprinzător și transparent situația socială și situația în materie de ocupare a forței de muncă din statele membre; întrucât în rezoluție s-a subliniat necesitatea de se a garanta faptul că această monitorizare vizează reducerea discrepanțelor sociale dintre statele membre și promovarea unei convergențe sociale ascendente și a unui progres social;
- K. întrucât datele disponibile demonstrează că în cele patru țări menționate mai sus se înregistrează un regres în raport cu obiectivele sociale incluse în Strategia Europa 2020 (a se vedea anexa 1), cu excepția obiectivelor referitoare la persoanele care părăsesc de timpuriu sistemul de învățământ și la absolvenții ciclului de formare și de învățământ superior;
- L. întrucât perspectivele pe termen lung pentru aceste țări se îmbunătățesc; întrucât acest lucru ar trebui să înceapă să contribuie la crearea de noi locuri de muncă în aceste economii și să inverseze tendința de scădere a gradului de ocupare a forței de muncă,
1. constată că instituțiile UE (BCE, Comisia și Eurogrupul) sunt și ele responsabile de condițiile impuse în cadrul programelor de ajustare economică; observă, totodată, că este necesar să se garanteze sustenabilitatea finanțelor publice și să se asigure o protecție socială adecvată pentru cetățeni;
 2. regretă faptul că Parlamentul a fost complet marginalizat în toate etapele programelor: faza pregătitoare, elaborarea mandatelor și monitorizarea impactului rezultatelor obținute de programe și de măsurile aferente; observă că, deși implicarea Parlamentului European nu a fost obligatorie având în vedere absența unui temei juridic în acest sens, neparticiparea instituțiilor europene și a mecanismelor financiare europene presupune faptul că programele au trebuit improvizate, ceea ce a avut ca rezultat încheierea unor acorduri financiare și instituționale în afara metodei comunitare; constată, în aceeași ordine de idei, că BCE a adoptat decizii ce nu se încadrează în mandatul său; reamintește rolul Comisiei de gardian al tratatelor și faptul că acest rol trebuie respectat în toate situațiile; consideră că doar instituțiile cu adevărat răspunzătoare în mod democratic ar trebui să coordoneze procesul politic de elaborare și de aplicare a programelor de ajustare pentru țările care se confruntă cu dificultăți financiare acute;
 3. regretă faptul că respectivele programe au fost concepute fără a se prevedea mijloace suficiente pentru evaluarea consecințelor lor cu ajutorul unor studii de impact sau prin coordonarea cu Comitetul pentru ocuparea forței de muncă, Comitetul pentru protecție socială, Consiliul Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori (EPSCO) sau comisarul pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale; regretă, de asemenea, că OIM nu a fost consultată, precum și faptul că, în pofida importanțelor implicații sociale, nu au fost consultate nici organele consultative instituite prin tratat, în special Comitetul Economic și Social European (CESE) și Comitetul Regiunilor;

Joi, 13 martie 2014

4. regretă faptul că condițiile impuse pentru acordarea asistenței financiare au amenințat obiectivele sociale ale UE, din mai multe motive:
- UE nu a fost pregătită și echipată în mod adecvat pentru a face față problemelor cu care s-a confruntat, în special crizei datoriei suverane de proporții, situație care impunea o reacție imediată pentru a se evita falimentul;
 - întrucât programele au o durată specifică, o serie de măsuri din cadrul acestor programe nu ar fi trebuit să fie prevăzute pe termen lung;
 - aceste măsuri sunt deosebit de greoaie, în principal pentru că deteriorarea situației economice și sociale nu a fost depistată la timp din cauza faptului că a fost prevăzut timp insuficient pentru punerea lor în aplicare și nu au fost realizate evaluări adecvate pentru a se determina efectul lor distributiv asupra diferitelor grupuri sociale;
 - în ciuda apelurilor lansate de Comisie în acest sens, fondurile UE rămase din cadrul pe 2007-2013 nu au fost folosite cu promptitudine;
 - măsurile în cauză ar fi putut fi însoțite de eforturi mai consistente de protecție a grupurilor vulnerabile, cum ar fi măsuri de prevenire a unui nivel înalt al sărăciei, privațiunilor și inegalităților în materie de sănătate care au apărut din cauza faptului că grupurile cu venituri scăzute sunt deosebit de dependente de sistemele publice de sănătate;

Ocuparea forței de muncă

5. constată că extrem de dificila criză economică și financiară și politicile de ajustare aplicate în cele patru țări au condus la majorarea ratei șomajului la pierderea de locuri de muncă, precum și la majorarea numărului de șomeri de lungă durată, iar în unele cazuri și la înrăutățirea condițiilor de muncă; subliniază faptul că rata șomajului are un rol determinant în sustenabilitatea sistemelor de protecție socială și de pensii, precum și în realizarea obiectivelor sociale și de ocupare a forței de muncă înscrise în Strategia Europa 2020;
6. constată că nu s-au realizat așteptările legate de relansarea creșterii economice și a creării de locuri de muncă prin intermediul devaluării interne, operate pentru redobândirea competitivității; subliniază faptul că aceste așteptări nerealizate reflectă tendința de subestimare a caracterului structural al crizei, precum și importanța de a menține, la nivel intern, cererea, investițiile și sprijinul acordat economiei reale prin intermediul creditelor; subliniază caracterul prociclic al măsurilor de austeritate și faptul că nu au fost însoțite de schimbări și reforme structurale adaptate de la caz la caz, cu acordarea unei atenții deosebite segmentelor vulnerabile ale societății în vederea realizării unei creșteri economice însoțite de coeziune socială și de ocuparea forței de muncă;
7. constată că rata ridicată a șomajului și a subocupării forței de muncă, împreună cu reducerea salariilor din sectorul public și cel privat, iar în unele cazuri și cu absența unor măsuri eficace de combatere a evaziunii fiscale și de reducere simultană a ratelor contribuțiilor subminează sustenabilitatea și adecvarea sistemelor publice de securitate socială ca rezultat al finanțării insuficiente a securității sociale;
8. constată că deteriorarea condițiilor și reducerea numărului de IMM-uri reprezintă una dintre cauzele principale ale pierderii de locuri de muncă și cea mai puternică amenințare la adresa viitoarei redresări; constată că politicile de ajustare nu au luat în considerare sectoarele strategice care ar fi trebuit luate în considerare în vederea menținerii creșterii economice și a coeziunii sociale în viitor; constată că acest lucru a dus la pierderea unui număr semnificativ de locuri de muncă în sectoare strategice precum cel industrial și sectorul cercetării, dezvoltării și inovării; subliniază faptul că cele patru țări trebuie să depună eforturi pentru a crea condițiile favorabile necesare pentru ca întreprinderile, în special IMM-urile, să își poată dezvolta sustenabilitatea comercială pe termen lung; subliniază că au fost eliminate multe locuri de muncă din domeniile de bază ale sectorului public, cum ar fi sănătatea, învățământul și serviciile publice sociale;
9. regretă faptul că tinerii sunt cei afectați de cele mai mari rate ale șomajului, situația din țări precum Grecia, unde rata șomajului este de peste 50 %, Portugalia și Irlanda, unde aceasta a depășit în 2012 30 %, sau Cipru, unde rata șomajului este de aproximativ 26,4 %, fiind deosebit de gravă; constată că aceste cifre se mențin și după cinci ani de la declanșarea crizei; regretă faptul că și atunci când tinerii își găsesc un loc de muncă, mulți dintre ei, în medie 43 % față de 13 % în cazul lucrătorilor adulți, lucrează în condiții de muncă precare sau pe contracte de muncă ce prevăd o fracțiune de normă, ceea ce le permite cu greu să trăiască independent de familiile lor și duce la pierderea inovării și a resurselor în materie de competențe profesionale, fapt care afectează producția și creșterea;
10. constată că grupurile cele mai vulnerabile de pe piața muncii, și anume șomerii de lungă durată, femeile, lucrătorii migranți și persoanele cu dizabilități, suferă cel mai mult și cunosc rate ale șomajului mai ridicate decât media națională; constată creșterea puternică a ratei șomajului de lungă durată în rândul femeilor și al lucrătorilor în vârstă, precum și dificultățile suplimentare cu care acești lucrători se vor confrunta atunci când se vor întoarce pe piața muncii, odată ce economia se va redresa în cele din urmă; subliniază faptul că aceste categorii de lucrători au nevoie de măsuri specifice;

Joi, 13 martie 2014

11. avertizează că, dacă situația nu este remediată, aceste discrepanțe semnificative, în special în cazul generației mai tinere, vor duce, pe termen lung, la daune structurale pe piețele muncii din cele patru țări, vor limita capacitatea acestora de redresare, vor provoca migrații forțate masive care vor agrava efectele exodului actual de inteligență și vor aprofunda discrepanțele persistente dintre statele membre care oferă locuri de muncă și statele membre care oferă forță de muncă ieftină; regretă faptul că tinerii sunt în principal motivați să migreze și să își exercite dreptul la liberă circulație de evoluțiile negative în plan social și economic;

12. este preocupat de faptul că, în unele cazuri și în unele sectoare, se înregistrează, alături de pierderea de locuri de muncă, o deteriorare a condițiilor de muncă, o multiplicare a formelor precare de angajare și o deteriorare a standardelor de bază ale muncii; subliniază faptul că statele membre trebuie să depună eforturi specifice pentru a combate angajarea forțată cu fracțiuni de normă și contractele cu durată limitată, stagiile și uceniciile neplătite și activitățile profesionale independente false, precum și activitățile din economia subterană; constată, de asemenea, că, deși stabilirea salariilor nu intră în competența UE, programele au avut un impact asupra salariilor minime: în Irlanda s-a impus reducerea salariului minim cu aproape 12 % (însă această decizie a fost ulterior modificată), iar în Grecia s-a operat o reducere drastică de 22 %;

13. reamintește că Strategia Europa 2020 prevede clar că cifra care trebuie urmărită este rata de ocupare a forței de muncă, care indică disponibilitatea de resurse umane și financiare pentru a asigura sustenabilitatea modelului nostru economic și social; solicită ca reducerea ritmului cu care crește rata șomajului să nu fie confundată cu recuperarea locurilor de muncă pierdute, deoarece nu se ține seama de intensificarea emigrării; constată că reducerea ocupării forței de muncă în sectorul industrial era deja o problemă înainte de lansarea programelor; subliniază faptul că este necesar să se creeze locuri de muncă mai multe și de o mai bună calitate; reamintește că în ultimii patru ani pierderile de locuri de muncă au atins cifra de 2 milioane în cele patru țări, ceea ce reprezintă 15 % din locurile de muncă existente în 2009; salută faptul că, potrivit datelor recente, cifrele aferente ocupării forței de muncă au crescut ușor în Irlanda, Cipru și Portugalia;

Sărăcia și excluziunea socială

14. este preocupat de faptul că, în rândul condițiilor pentru asistența financiară, în programe se includ recomandări privind reduceri specifice ale cheltuielilor sociale reale în sectoarele de bază, cum ar fi pensiile, serviciile de bază, îngrijirea sănătății și, în unele cazuri, produsele farmaceutice pentru protecția elementară a categoriilor mai vulnerabile, precum și în protecția mediului, în locul unor recomandări care să le ofere guvernelor naționale un grad mai mare de flexibilitate în luarea deciziilor privind sectoarele în care se pot realiza economii; își exprimă temerea că efectul principal al acestor măsuri este asupra luptei împotriva sărăciei, în special a sărăciei în rândul copiilor; reamintește faptul că combaterea sărăciei, îndeosebi în rândul copiilor, trebuie să reprezinte în continuare unul dintre obiectivele statelor membre și că politicile de consolidare fiscală și bugetară nu trebuie să submineze acest obiectiv;

15. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că în elaborarea și punerea în aplicare a programelor de ajustare economică nu s-a acordat importanța cuvenită impactului politicilor economice asupra ocupării forței de muncă sau implicațiilor sociale ale acestora și că, în cazul Greciei, ipoteza de lucru s-a bazat pe o presupunere eronată privind efectul de multiplicator economic, ceea ce a dus la neluarea în timp util de măsuri de protecție a celor mai vulnerabile categorii în fața sărăciei, a sărăciei persoanelor încadrate în muncă și a excluziunii sociale; invită Comisia să țină cont de indicatorii sociali și în vederea renegocierii programelor de ajustare economică și a înlocuirii măsurilor recomandate pentru fiecare stat membru pentru a asigura condițiile necesare favorabile creșterii economice și respectarea deplină a valorilor și principiilor sociale de bază ale UE;

16. constată că, în pofida faptului că în Buletinul său trimestrial din octombrie 2013 privind ocuparea forței de muncă și situația socială din UE Comisia Europeană a scos în evidență importanța cheltuielilor cu protecția socială pentru prevenirea riscurilor pe plan social, Grecia, Irlanda și Portugalia au înregistrat după 2010 cele mai mari reduceri ale cheltuielilor sociale din UE;

17. subliniază apariția unor noi forme de sărăcie care afectează clasa de mijloc și clasa muncitoare, fenomen observat în unele cazuri în care problemele legate de rambursarea ipotecilor și prețurile ridicate la energie generează sărăcie energetică și sporesc evacuările și executările silite imobiliare; este preocupat de datele care demonstrează o creștere a numărului persoanelor fără adăpost și a numărului persoanelor care nu au acces la o locuință; reamintește faptul că acest lucru reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale; recomandă statelor membre și autorităților locale să instituie politici neutre privind locuințele care să încurajeze locuințele sociale și locuințele abordabile, să soluționeze problema locuințelor neocupate și să pună în aplicare politici eficiente de prevenire pentru a reduce numărul cazurilor de evacuare;

Joi, 13 martie 2014

18. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că situația socială și economică înregistrată (la nivel macro și micro) în țările vizate accentuează inegalitățile regionale și teritoriale, subminând astfel obiectivul declarat al UE de consolidare a coeziunii regionale în interiorul său;

19. constată că organizațiile internaționale și sociale au atras atenția asupra unei disparități în materie de gen datorate noii grile de salarizare și sistemelor de promovare și de concediere din sectorul public; constată că OIM și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu impactul disproporționat asupra salarizării femeilor produs de noile forme flexibile de angajare; constată, de asemenea, că OIM a solicitat guvernelor să monitorizeze impactul măsurilor de austeritate asupra remunerării bărbaților și femeilor din sectorul privat; constată cu îngrijorare că diferențele de remunerare dintre bărbați și femei au încetat să se mai reducă în țările care fac obiectul ajustării, în care aceste diferențe sunt mai mari decât media pe UE; subliniază că diferențele salariale și scăderea ocupării forței de muncă în rândul femeilor necesită o mai mare atenție din partea statelor membre care fac obiectul ajustării;

20. constată că cifrele publicate de Eurostat și de Comisie, precum și diverse alte studii, demonstrează că, în unele cazuri, inegalitatea în distribuirea veniturilor s-a accentuat între 2008 și 2012, iar reducerea prestațiilor sociale și de șomaj, precum și reducerea salariilor din cauza reformelor structurale conduc la majorarea nivelului sărăciei; constată, de asemenea, că raportul Comisiei a demonstrat un nivel relativ ridicat de sărăcie în rândul persoanelor încadrate în muncă, din cauza reducerii sau înghețării salariilor minime mici;

21. regretă faptul că numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială a crescut în majoritatea cazurilor; constată, în plus, că aceste statistici ascund o realitate mult mai dură, și anume aceea în care, atunci când PIB-ul pe cap de locuitor se reduce, scade și pragul sărăciei, ceea ce înseamnă că persoanele care până de curând erau considerate sărace, în prezent se consideră că au ieșit din sărăcie; subliniază că, în țările care fac obiectul ajustării și care suferă de criză bugetară, reducerea PIB-ului, reducerea drastică a investițiilor publice și private și prăbușirea investițiilor în cercetare și dezvoltare conduc la reducerea PIB-ului potențial și generează sărăcie pe termen lung;

22. salută faptul că, în studiile menționate, Comisia recunoaște că numai o inversare hotărâtă a tendințelor actuale va permite să se atingă obiectivele Strategiei Europa 2020 la nivelul întregii UE;

23. regretă faptul că, cel puțin pentru Grecia, Irlanda și Portugalia, programele au inclus un număr de prevederi detaliate în ceea ce privește reforma sistemului de sănătate și reducerea cheltuielilor în acest sector, ceea ce are un impact asupra calității și a accesibilității universale a serviciilor sociale, în special în sectorul serviciilor de îngrijire a sănătății și de asistență socială, în pofida faptului că la articolul 168 alineatul (7) din TFUE se prevede că UE trebuie să respecte competențele statelor membre; este preocupat de faptul că, în unele cazuri, unor persoane li se refuză asigurarea de sănătate sau accesul la protecție socială, crescând astfel riscul de sărăcie extremă și de excluziune socială, fapt reflectat de numărul tot mai mare al persoanelor sărace și fără adăpost și de lipsa de acces pentru aceste persoane la bunuri și servicii de bază;

24. regretă faptul că nu s-a depus niciun efort specific pentru a identifica ineficiențele din sistemele de sănătate și din deciziile de a opera reduceri universale ale bugetelor de sănătate; atrage atenția asupra faptului că introducerea sistemului de plată partajată ar putea determina o ezitare din partea pacienților de a face apel la serviciile medicale și ar plasa sarcina financiară asupra gospodăriilor; avertizează asupra faptului că reducerile salariale în cazul personalului din sistemul de sănătate pot avea un efect negativ asupra siguranței pacienților și pot determina migrarea cadrelor medicale;

25. reiterează faptul că articolul 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (PIDESC) prevede dreptul tuturor persoanelor la cel mai înalt standard posibil de sănătate fizică și psihică; constată faptul că toate cele patru țări sunt semnatare ale pactului și că acestea au recunoscut astfel dreptul la sănătate al tuturor persoanelor;

Joi, 13 martie 2014

26. reamintește faptul că Consiliul Europei a condamnat deja reducerile din sistemul public de pensii din Grecia, considerându-le o încălcare a articolul 12 din Carta socială europeană din 1961 și a articolul 4 din protocolul la aceasta, declarând că, deși dispozițiile din legislația internă contestate urmăresc îndeplinirea altor obligații juridice, acest lucru nu le scoate de sub incidența cartei ⁽¹⁾; ia act de faptul că această doctrină de menținere a sistemului de pensii la un nivel satisfăcător pentru a permite pensionarilor să aibă o viață decentă este general aplicabilă în toate cele patru țări și ar fi trebuit să fie luată în considerare;

27. regretă reducerile de resurse destinate asigurării unei existențe autonome a persoanelor cu handicap;

28. subliniază că, atunci când a evaluat aplicarea Convenției nr. 102 în cazul reformelor din Grecia, Comitetul de experți al OIM a criticat vehement reformele radicale aplicate sistemului de pensii și că aceeași observație critică a fost inclusă în cel de-al 29-lea raport anual pentru 2011; reamintește că Convenția nr. 102 se aplică în general în toate cele patru țări și ar fi trebuit să fie luată în considerare;

29. subliniază faptul că adâncirea sărăciei sociale din cele patru țări generează, de asemenea, o creștere a solidarității în rândul grupurilor celor mai vulnerabile, mulțumită eforturilor individuale, rețelelor familiale și organizațiilor umanitare; subliniază faptul că acest fenomen nu ar trebui folosit ca soluție structurală pentru problema în cauză, chiar dacă atenuează situația persoanelor celor mai defavorizate și demonstrează calitățile cetățeniei europene;

30. constată cu îngrijorare creșterea constantă a coeficientului Gini contrar tendinței generale din zona euro de diminuare a acestuia, ceea ce indică o creștere considerabilă a inegalităților în ceea ce privește distribuția veniturilor în țările care fac obiectul ajustării;

Abandonul școlar

31. salută faptul că numărul elevilor care părăsesc prematur sistemul de învățământ este în scădere în cele patru țări; observă că acest lucru s-ar putea explica parțial prin dificultatea cu care se confruntă tinerii în găsirea unui loc de muncă; reamintește nevoia urgentă de a reinstaura sisteme de formare profesională de calitate, deoarece aceasta este una dintre cele mai bune căi de îmbunătățire a șanselor tinerilor de găsire a unui loc de muncă;

32. salută faptul că numărul persoanelor care ajung la nivelul de învățământ superior crește în toate cele patru țări; observă că acest lucru poate fi explicat în parte de dorința tinerilor de a-și îmbunătăți șansele viitoare de angajare pe piața muncii;

33. regretă faptul că, din cauza reducerii finanțării publice, în principal, calitatea sistemelor de învățământ nu urmează această tendință pozitivă, agravând problemele cu care se confruntă tinerii neîncadrați în învățământ, în muncă sau în formare (NEET) și copiii cu nevoi speciale; observă că aceste măsuri ar putea avea implicații de ordin practic pentru calitatea învățământului, precum și pentru resursele materiale și umane disponibile, dimensiunea claselor, programele de învățământ și concentrarea școlilor;

Dialogul social

34. subliniază faptul că partenerii sociali de la nivel național ar fi trebuit consultați sau implicați din etapa inițială de elaborare a programelor; regretă faptul că programele elaborate pentru cele patru țări permit în unele cazuri întreprinderilor să renunțe la contractele colective de muncă și să revizuiască acordurile salariale sectoriale, ceea ce afectează direct structura și valorile contractelor colective de muncă prevăzute în respectivele constituții naționale; constată că Comitetul de experți al OIM a solicitat restabilirea dialogului social; condamnă subminarea principiului reprezentării colective, punându-se astfel sub semnul întrebării prelungirea automată a contractelor colective care are un rol important în unele țări, ceea ce are drept consecință reducerea semnificativă a numărului de contracte colective în vigoare; condamnă reducerea salariilor minime și înghețarea salariilor minime nominale; subliniază că această situație este consecința unor reforme structurale limitate care vizează exclusiv dereglementarea relațiilor de muncă și reducerile salariale, ceea ce contrazice obiectivele generale ale UE și politicile Strategiei Europa 2020;

35. reamintește că nu există o soluție unică, aplicabilă tuturor statelor membre;

⁽¹⁾ Comitetul european pentru drepturile sociale, 7 decembrie 2012, Decizia de fond, Plângerea nr. 78/2012, p.10.

Joi, 13 martie 2014

Recomandări

36. solicită Comisiei să realizeze un studiu detaliat cu privire la consecințele sociale și economice ale crizei economice și financiare și ale programelor de ajustare desfășurate ca răspuns în cele patru țări, pentru a asigura o înțelegere precisă a efectelor pe termen scurt și pe termen lung asupra ocupării forței de muncă și asupra sistemelor de protecție socială, precum și asupra *acquis*-ului social din UE, acordând o atenție deosebită luptei împotriva sărăciei, menținerii unui dialog social adecvat și echilibrului dintre flexibilitate și securitate în relațiile de muncă; invită Comisia să recurgă, atunci când elaborează acest studiu, la organele sale consultative, precum și la Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și la Comitetul pentru protecție socială; sugerează ca CESE să fie invitat să elaboreze un raport specific;

37. invită Comisia să solicite OIM și Consiliul Europei să elaboreze rapoarte cu privire la eventuale măsuri de corecție și de stimulare necesare pentru îmbunătățirea situației sociale din aceste țări, a finanțării acestora și a sustenabilității finanțelor publice, și să asigure respectarea deplină a Cartei sociale europene și a protocolului la aceasta, precum și a convențiilor de bază ale OIM și a Convenției sale nr. 94, deoarece obligațiile care decurg din aceste instrumente au fost afectate de criza economică și financiară, precum și de măsurile de ajustare bugetară și reformele structurale impuse de troică;

38. solicită UE, având în vedere sacrificiile făcute de aceste țări, să ofere sprijin, în urma evaluării și cu resurse financiare suficiente dacă este cazul, pentru restabilirea standardelor de protecție socială, combaterea sărăciei, sprijinirea serviciilor de învățământ, în special a celor pentru copiii cu nevoi speciale și persoanele cu handicap, precum și sprijin pentru reînnoirea dialogului social prin intermediul unui plan de redresare socială; invită Comisia, BCE și Eurogrupul să analizeze și, după caz și cât mai curând cu putință, să revizuiască măsurile excepționale care au fost aplicate;

39. solicită respectarea obligațiilor juridice menționate mai sus, instituite în tratate și în Carta drepturilor fundamentale, întrucât nerespectarea acestora constituie o încălcare a dreptului primar al UE; invită Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene să evalueze în profunzime impactul măsurilor asupra drepturilor omului și să prezinte recomandări în cazul în care se constată că a fost încălcată Carta;

40. invită troica și statele membre în cauză să închidă programele cât mai curând cu putință și să instituie mecanisme de gestionare a crizelor care să permită tuturor instituțiilor UE, inclusiv Parlamentului, să realizeze obiectivele și politicile sociale, inclusiv cele ce vizează drepturile individuale și colective ale persoanelor expuse cel mai mult riscului de excludere socială, stabilite în tratate, în acordurile încheiate între partenerii sociali europeni și în alte acte internaționale obligatorii (convențiile OIM, Carta socială europeană și Convenția europeană privind drepturile omului); solicită o transparență sporită și o mai mare răspundere politică în elaborarea și în aplicarea programelor de ajustare;

41. invită Comisia și Consiliul să acorde dezechilibrelor sociale și măsurilor de corecție a acestora aceeași atenție pe care o acordă dezechilibrelor macroeconomice și să se asigure că măsurile de ajustare vizează atingerea unei dreptăți sociale și favorizarea unui echilibru între creșterea economică și ocuparea forței de muncă, implementarea de reforme structurale și consolidarea bugetară; solicită, așadar, ambelor instituții să acorde prioritate creării de locuri de muncă și sprijinului pentru antreprenariat, iar pentru aceasta să acorde EPSCO și priorităților acestuia aceeași atenție pe care o acordă ECOFIN și Eurogrupului și, de fiecare dată când este necesar, să organizeze înainte de reuniunile la nivel înalt ale zonei euro o reuniune a miniștrilor din cadrul Eurogrupului răspunzători de ocuparea forței de muncă și de afacerile sociale;

42. recomandă Comisiei și statelor membre să considere cheltuielile din sectorul sănătății și al educației nu ca pe niște cheltuieli pasibile de reduceri, ci ca pe o investiție publică în viitorul țării, care ar trebui respectată și majorată în vederea accelerării redresării economice și sociale;

43. recomandă ca, după ce va fi trecut momentul cel mai dificil al crizei financiare, țările care fac obiectul programului să implementeze, împreună cu instituțiile UE, planuri de recuperare a locurilor de muncă pentru a-și redresa economiile într-o măsură suficientă pentru restaurarea situației sociale existente înaintea aplicării programului, deoarece acest lucru este necesar pentru consolidarea ajustării macroeconomice a acestor țări și pentru redresarea dezechilibrelor din sectorul public, cum ar fi cele legate de datorie și de deficit; subliniază necesitatea implementării de planuri de recuperare a locurilor de muncă care să țină seama de următoarele:

— necesitatea de a restaura sistemul de creditare, în special pentru IMM-uri;

Joi, 13 martie 2014

- necesitatea de a crea condiții favorabile pentru întreprinderi, astfel încât să li se permită să își dezvolte activitățile pe termen lung și în mod sustenabil, precum și de a promova în mod prioritar IMM-urile, deoarece acestea au un rol esențial în crearea de locuri de muncă;
- utilizarea optimă a oportunităților oferite de fondurile structurale ale UE, în special de FSE;
- o adevărată politică a ocupării forței de muncă, cu politici active pe piața muncii;
- servicii publice de calitate, la nivel european, în domeniul ocupării forței de muncă și o politică de majorare a salariilor;
- o garanție la nivel european pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor;
- nevoia de a se asigura un impact distributiv just și
- un program destinat gospodăriilor de șomeri și, în sfârșit, o mai bună gestiune bugetară;

44. invită Comisia să prezinte un raport privind progresele înregistrate cu privire la Strategia Europa 2020, acordând o atenție deosebită lipsei de progrese din țările care fac parte din program și să prezinte propuneri pentru a aduce aceste țări pe o cale credibilă de îndeplinire a tuturor obiectivelor Strategiei Europa 2020;

45. recomandă ca viitoarele reforme în domeniul muncii operate de statele membre să țină seama de criteriile de flexibilitate pentru îmbunătățirea competitivității întreprinderilor incluse în Strategia Europa 2020, ținându-se seama și de alte elemente precum costurile energetice, concurența neloială, dumpingul social, un sistem financiar echitabil și eficient, politicile bugetare care să favorizeze creșterea și ocuparea forței de muncă și, în general, de toate aspectele care contribuie la dezvoltarea economiei reale și a antreprenoriatului; invită Comisia să realizeze evaluări ale impactului social înainte de a impune reforme majore în țările care fac parte din program și să ia în considerare efectele de propagare ale acestor măsuri, cum ar fi efectul asupra sărăciei, excluziunii sociale, ratei infracționalității și a xenofobiei;

46. solicită să fie luate de urgență măsuri de prevenire a creșterii numărului de persoane fără adăpost în țările care fac parte din program și invită Comisia să sprijine această acțiune printr-o analiză a politicilor și prin promovarea bunelor practici;

47. constată că, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013, Comisia trebuie să înainteze Parlamentului, înainte de 1 ianuarie 2014, un raport privind aplicarea acestui regulament; invită Comisia să prezinte fără întârziere acest raport, în care să includă implicațiile pe care le comportă regulamentul menționat pentru programele de ajustare economică în curs;

48. invită Comisia și statele membre să se consulte cu societatea civilă, cu organizațiile de pacienți și cu organismele profesionale în legătură cu viitoarele măsuri referitoare la domeniul sănătății din cadrul programelor de ajustare și să recurgă la Comitetul pentru protecție socială pentru a se asigura că reformele sporesc eficiența sistemelor și a resurselor fără a periclita situația grupurilor celor mai vulnerabile și cele mai importante aspecte ale protecției sociale, inclusiv achiziția și utilizarea medicamentelor, nevoile esențiale și luarea în considerare a personalului din sistemul de îngrijire a sănătății;

o

o o

49. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.